

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 20 grudnia 2017 r. przeciwko E. Ż. powodowie Ł. B. i małoletnia P. B. wnieśli o nakazanie pozwanej zapłaty na ich rzecz kwoty 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w postaci naruszenia dóbr osobistych, nakazanie zaniechania bezprawnej czynności uniemożliwiania kontaktów małoletniej P. B. z ojcem oraz umożliwienie bezzwłocznego wręczenia jej prezentu pod rygorem dalszych skutków prawnych, zaniechania dalszego naruszania dóbr osobistych P. i Ł. B. z tytułu więzi rodzinnych oraz uniemożliwiania obowiązku sprawowania i wykonywania władzy rodzicielskiej i współdecydowania o istotnych sprawach w życiu dziecka – aktywnego uczestnictwa w procesie edukacji małoletniej, usunięcia skutków naruszeń dóbr osobistych małoletniej oraz jej ojca dokonanych w dniu 12 grudnia 2017 r. poprzez publiczne przeproszenie na łamach prasy w Gazecie (...) w formie opisanego w pozwie oświadczenia. Nadto powodowie domagali się, aby dyrektor placówki umieścił osobiste nagranie na portalu „Y.pl”, gdzie publicznie wypowie treści przeprosin w opisanym pozwem formie.

W uzasadnieniu podano, że w dniu 12 grudnia 2017 r. powód stawił się w Szkole Podstawowej nr (...) w B., gdzie uczęszcza małoletnia powódka, celem dokonania rodzicielskiej kontroli nad przebiegiem procesu edukacji małoletniej i poznania jej opinii na temat placówki, do której uczęszcza, a także sposobu realizacji procesu edukacji przez nauczycieli oraz kontroli ogólnej jakości sprawowania rzeczywistej pieczy nad dzieckiem w okresie odbywania zajęć lekcyjnych. Wyjaśniono, że spotkanie zostało wcześniej ustalone z wychowawcą i psychologiem szkolnym. Podkreślono, że pozwana, będąca dyrektorką szkoły, do której uczęszcza małoletnia, w dniu 12 grudnia 2017 r. uniemożliwiła spotkanie powoda z córką, przez co dokonała demoralizacji dziecka oraz pogwałcenia licznych przepisów prawa zawartych w Konstytucji RP oraz regulacjach międzynarodowych. Wskazano, że pozwana dokonała rażącego nadużycia swojej funkcji, naruszenia dóbr osobistych powoda i małoletniej powódki, naruszyła obowiązujące normy prawne, dopuściła się dyskryminacji powoda jako rodzica, a także dokonała szeregu przestępstw penalizowanych z art. 211 kk, 189 kk, 207 kk, 190a kk, 231 kk, a także wykroczenia z art. 66 kw.

Powód zaznaczył, że nowelizacja k. r. i o. wprowadzona ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. wprowadziła szereg rozwiązań prawnych mających na celu zapobieżenie dyskryminacji któregokolwiek z rodziców w zakresie praw i obowiązków wynikających z faktu rodzicielstwa. Zdaniem powoda pozwana dopuściła się nadinterpretacji prawa odmawiając mu kontaktu z córką z tego powodu, że nie były to godziny wyznaczone sądownie. Wskazano, że orzeczenie o kontaktach rodziców z dzieckiem stanowi minimum gwarancji ich realizowania, co nie stoi jednak na przeszkodzie szerszym kontaktom w odniesieniu do miejsca, czasu i częstotliwości. Podkreślono, że powód starał się to wytłumaczyć pozwanej, jednak ta była agresywna i nie przyjmowała nic do wiadomości. Nadto podano, że pozwana uniemożliwiła powodowi alimentację dziecka w postaci tzw. osobistych starań, o których wprost mówi art. 135 k.r.i.o. Zdaniem strony powodowej uniemożliwienie wręczenia osobiście (a nawet pośrednio) prezentu przez powoda własnej córce stanowiło uniemożliwienie dziecku zaspokojenia potrzeby alimentacji w postaci materialnej (prezent) oraz osobistych starań ojca.

Nadto podniesiono, że uniemożliwianie kontaktów z dzieckiem jest przejawem alienacji rodzicielskiej i przemocą wobec dziecka oraz rodzica izolowanego od niego. Wskazano, że dyrektor szkoły podstawowej naruszając prawo dziecka do równej miłości obojga rodziców jest sprawcą przemocy psychicznej wobec dziecka i jego ojca, co jest kwalifikowane jako znęcanie się psychiczne. W dalszej części uzasadnienia powód odwołał się do regulacji zawartych w prawie międzynarodowym w zakresie prawa do kontaktów z dzieckiem i poszanowania życia rodzinnego oraz orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych w tym przedmiocie. Powód zaznaczył, że dobrem osobistym jest więź pomiędzy najbliższymi w rodzinie osobami – dzieckiem i rodzicami, stanowiąca emanację życia rodzinnego. Podano, że ze względu na wiek małoletniej, okres, w którym mocno kształtuje się jej psychika, poznawanie i odczuwanie emocji oraz emocjonalne przywiązanie do drugiej osoby, działanie pozwanej przyczyniło się do radykalnego osłabienia więzi rodzinnych między babcią, ojcem a małoletnią powódką, a w konsekwencji do cierpienia fizyczno-psychicznego u wszystkich wymienionych. Zdaniem strony powodowej pozwana swoimi rażącymi

działaniami względem małoletniej naruszyła i nadal narusza wszelkie możliwe standardy ochrony praw dziecka, a przede wszystkim art. 5 i 9 Konwencji o Prawach Dziecka (k. 21-32).

Na rozprawie w dniu 6 maja 2019 r. powód i pełnomocnik powódki sprecyzowali zadanie zapłaty w ten sposób, iż każde z powodów domaga się od pozwanej zapłaty kwoty 5000 zł (k. 116 v.; 00:19:50).

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 r. Sąd odrzucił pozew powódki P. B.. Postanowienie to jest prawomocne.

W odpowiedzi na pozew pozwana E. Ż. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu podano, że z żadnego z powołanych przez powoda przepisów nie wynika jego uprawnienie do realizowania kontaktów z córką w budynku szkoły, wbrew postanowieniu sądu rodzinnego, bez zgody matki dziecka, pod pozorem kontroli rodzicielskiej nad przebiegiem procesu edukacji córki. Zdaniem pozwanej roszczenia strony powodowej winny zostać oddalone. Pozwana podkreśliła, że zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy V Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie V. N. 988/14 powód miał ustalone kontakty z córką P. B. jeden raz w tygodniu przez dwie godziny, a kontakty miały się odbywać w siedzibie Stowarzyszenia (...) w B., w obecności psychologa lub pedagoga. Wskazano, że w świetle powyższego teren szkoły nie był przeznaczony do odbywania kontaktów powoda z córką, w tym wręczania jej prezentów. Wyjaśniono przy tym, że powód nie zadał żadnego pytania dotyczącego postępów edukacyjnych córki, a z danych zawartych w e-dzienniku wynika, iż powód dokonał przez cały I semestr roku szkolnego 2017/2018 tylko jeden raz wglądu w informacje o swojej córce i przed dniem 11 grudnia 2017 r. w ogóle nie kontaktował się z wychowawcą w sprawach postępów w nauce córki.

Zdaniem pozwanej zachowanie powoda wskazywało na dążenie do wywołania zamieszania. Podano, że powód podjął dyskusję z pozwaną i podczas rozmowy upierał się, że może na terenie szkoły dążyć do odbycia kontaktów z córką i do wręczenia jej prezentu. Wskazano, że wobec odmowy pozwanej powód kilkakrotnie pytał ją „czy pani jest normalna?”. Wyjaśniono, że przedmiotowe spotkanie zakończyło się wezwaniem przez strony do szkoły patrolu Policji. Podkreślono, że z powyższych ustaleń wynika, iż nie byłoby żadnych przeszkód, aby powód wręczył prezent swojej córce na jednym ze spotkań wyznaczonych przez sąd rodzinny. Podano, że to powód zrezygnował z realizowania owych spotkań w wyznaczonym przez sąd miejscu. Strona pozwana podniosła, że żadne przepisy prawa oświatowego nie przewidują, aby wśród zadań statutowych placówek oświatowych mieściło się organizowanie kontaktów między rodzicem a dzieckiem, w sytuacji gdy rozstrzyga o tym sąd rodzinny wobec braku porozumienia między rodzicami.

Wskazano, że szkoła publiczna jest instytucją, której zadaniem jest przede wszystkim zapewnienie realizacji prawa każdego obywatela RP do kształcenia się. Zaznaczono, że jeżeli zachowanie rodziców wskazuje, iż ich zamiarem jest wykorzystanie szkoły w innych celach niż statutowe – zasadne było uniemożliwienie powodowi tego typu zachowań. Wyjaśniono przy tym, że w dniu 18 grudnia 2017 r. w Szkole Podstawowej nr (...) w B. została przeprowadzona doraźna kontrola przez pracowników Kuratorium (...) na wniosek powoda, a kontrolerzy nie stwierdzili w zachowaniu dyrektora szkoły żadnych nieprawidłowości. Pozwana zaznaczyła, że realizowanie kontaktów w odmienny sposób niż uregulowany w orzeczeniu sądowym wymaga zgody drugiego rodzica, a teren szkoły nie jest miejscem, w którym owe dodatkowe spotkania mogą się odbywać. Wskazano, że w sytuacji, gdy rodzic nie może z jakiegokolwiek przyczyny osobiście wręczyć prezentu świątecznego dziecku winien tego dokonać np. za pomocą operatora pocztowego, nie zaś pod pozorem osobistej kontroli rodzicielskiej nad przebiegiem procesu edukacji córki, próbować wręczyć ów prezent w szkole. Podkreślono, że prośba pozwanej o opuszczenie budynku szkoły w dniu 11 grudnia 2017 r. przez powoda nie była bezprawna, przeciwnie, była zgodna z obowiązującymi przepisami i usprawiedliwiona niewłaściwym zachowaniem powoda. Nadto pozwana podniosła, że powód nie udowodnił naruszenia jego dóbr osobistych, jak również doznania przez niego szkody niemajątkowej (k. 110-113).

Podczas rozprawy w dniu 6 maja 2019 r. strona powodowa sprecyzowała żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kwoty po 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia (k. 116v).

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2019 r. Sąd odrzucił pozew P. B. (k. 146).

Podczas rozprawy w dniu 3 września 2020 r. powód cofnął żądanie nakazania zaniechania uniemożliwiania kontaktów z jego córką i żądanie umożliwienia wręczenia prezentu, jak również żądanie umożliwienia aktywnego uczestnictwa powoda w procesie edukacji córki (k. 221).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały stanowiska dotychczas zajęte w sprawie.

W piśmie procesowym z dnia 6 września 2021 r. (k. 401 – 402) pełnomocnik powoda z urzędu podtrzymał stanowisko prezentowane osobiście przez powoda.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia P. B. jest córką powoda Ł. B.. Sąd ograniczył powodowi władzę rodzicielską do współdecydowania w istotnych sprawach dziecka dotyczących edukacji, zdrowia, miejsca pobytu małoletniej.

okoliczność bezsporna, nadto dowód: odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy V Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 17 października 2013 r. sygn. akt V Nsm 716/12 k. 121,

Między rodzicami małoletniej P. B. od lat istnieje konflikt na tle realizacji kontaktów powoda z małoletnią.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy V Wydział Rodziny i Nieletnich w sprawie sygn. akt V Nsm 988/14 orzekł o kontaktach powoda Ł. B. z małoletnią P. B., wyznaczając terminy i sposób realizacji takich kontaktów, tj. co tydzień, w każdą środę od godz. 16.00 do 18.00 w Stowarzyszeniu (...) w B..

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy X Wydział Cywilny Rodziny w sprawie sygn. akt X Cz 124/16 zmienił w/w postanowienie w ten tylko sposób, że ustalono dodatkowo uprawnienie powoda do osobistych kontaktów z małoletnią P. B. w dwie soboty każdego miesiąca w godz. od 12.00 do 14.00 w Stowarzyszeniu (...) w B..

Dalsze postanowienia w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z małoletnią dotyczyły zmiany terminów i sposobu realizacji kontaktów tj. w co drugą sobotę od godz. 10.00 do 14.00 w Stowarzyszeniu (...) w B..

dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 9 marca 2016 r. sygn. akt V Nsm 988/14 k. 261-262, postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 11 sierpnia 2016 r. sygn. akt X Cz 124/16 k. 282-290, kopia akt sprawy pod sygn. V Nsm 988/14 k. 240-333, przesłuchanie powoda k. 217v-219 (00:16:31-01:10:18),

W dniu 6 grudnia 2017 r. powód Ł. B. stawił się w siedzibie Szkoły Podstawowej nr (...) w B. i zgłosił się do wychowawczynie klasy, której uczennicą była P. B.. W tym czasie wychowawczynie prowadziła zajęcia z uczniami, stąd nie mogła poświęcić powodowi dłuższego czasu na rozmowę. W dniu 6 grudnia 2017 r. P. B. nie była obecna na zajęciach. Powód przyniósł prezent mikołajkowy dla córki, a wobec nieobecności córki oświadczył wychowawczynie, że chciałby prezent pozostawić w szkole, aby został on przekazany przez nauczyciela. Wychowawczynie odmówiła przekazania małoletniej prezentu od powoda.

W dniu 8 grudnia 2017 r. powód przesłał na adres e-mail placówki zapytanie, czy jego córka jest w tym dniu w szkole i jednocześnie oświadczył, że w dniu 11 grudnia 2017 r. przyjdzie do szkoły wręczyć prezent córce. W odpowiedzi na w/w wiadomość, w dniu 11 grudnia 2017 r., sekretarz szkolny powiadomił powoda, że bieżące informacje dla rodziców znajdują się w e-dzienniku szkoły oraz, że nie posiada on wiedzy, czy P. B. jest obecna w szkole w tym dniu. Sekretarz szkolny przekazał w/w wiadomość e-mailową pozwanej – ówczesnej dyrektorce placówki - przed przyjściem powoda do szkoły.

W dniu 11 grudnia 2017 r., zgodnie z zapowiedzią, powód przybył do sekretariatu Szkoły Podstawowej nr (...) w B.. Miał on przy sobie prezent dla córki. Na jego widok pozwana poinformowała powoda, że teren szkoły nie jest przeznaczony do odbywania kontaktów z córką, w tym wręczania uczniowi prezentów. Pozwana powołała się na przedłożone przez rodziców małoletniej postanowienie sądu w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z córką i nie wyraziła zgody

na kontakt z dzieckiem na terenie szkoły. Powód podjął dyskusję z pozwaną i podczas rozmowy upierał się, że może na terenie szkoły dążyć do odbycia kontaktów z córką i do wręczenia jej prezentu. Pomimo kilkukrotnej informacji, że pozwana nie wyraża zgody na kontakt powoda z dzieckiem, nie opuścił on sekretariatu. Pozwana wzywała powoda do opuszczenia terenu szkoły, jednak odmawiał on wyjścia z sekretariatu. Zachowanie powoda zakłócało spokój i porządek w szkole. Spotkanie zakończyło się wezwaniem przez strony do szkoły patrolu Policji. Interwencja zakończyła się pouczeniem stron.

Podczas wizyty w szkole powód nie domagał się udzielenia mu informacji na temat dziecka.

dowód: zeznania świadka P. S. k. 211v (00:08:37-00:23:40), zeznania świadka M. K. k. 217-217v (00:03:09-00:16:24), pismo Komisariatu Policji B.-Ś. z dnia 22 stycznia 2020 r. k. 164, kopie notatników służbowych k. 178-185, przesłuchanie powoda k. 217v-219 (00:16:31-01:10:18), przesłuchanie pozwanej k. 219-221 (01:10:18-02:35:06)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wiarygodnych dokumentów złożonych przez strony w toku rozprawy, zeznań świadków oraz przesłuchania stron. Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zebrane w sprawie, albowiem zostały sporządzone we właściwej formie, przewidzianej dla tego typu dokumentów. Były przejrzyste i jasne. Ich autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu.

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadków P. S. i M. K. na okoliczność przebiegu zdarzenia z grudnia 2017 r. w czasie, którego powód udał się do szkoły celem realizacji kontaktu z córką i przebiegu interwencji Policji w związku z tym zdarzeniem. Zeznania powołanych świadków były spójne, logiczne, jak również znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom pozwanej E. Ż.. Pozwana wyraźnie wskazała, że nie wyraziła zgody na kontakt powoda z dzieckiem na terenie szkoły z uwagi na przedłożone przez rodziców małoletniej postanowienie sądu w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z córką.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda Ł. B. jedynie w zakresie, w jakim wskazał, że między nim a matką małoletniej istnieje konflikt na tle jego kontaktów z dzieckiem oraz, że w dniu 11 grudnia 2017 r. stawił się z szkole, do której uczęszcza jego córka, celem przekazania jej prezentu. Te zeznania w wyraźny sposób korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Pozostałym zeznaniom powoda, Sąd odmówił wiarygodności. W szczególności Sąd nie podzielił zeznań powoda co do przebiegu spotkania z pozwaną w dniu 11 grudnia 2017 r. i zachowania pozwanej w trakcie tego zdarzenia. Zdaniem Sądu zeznania powoda w pozostałym zakresie oparte były jedynie na subiektywnym przekonaniu o naruszaniu dóbr osobistych jego, jak i jego małoletniej córki. Jednakże okoliczności przytaczane przez powoda w zeznaniach nie znalazły pokrycia w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz stosownego zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, takich jak w szczególności więzi rodzinne i związane z tym cierpienie psychiczne. Wniósł również o usunięcie skutków naruszenia tych dóbr osobistych poprzez zobowiązanie pozwanej do złożenia stosownego oświadczenia w kilku formach.

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Natomiast według art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w

szczegółności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Art. 448 k.c. stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Regulacja art. 23 k.c. nie jest klauzulą generalną, zawiera jedynie częściowe unormowanie ochrony dóbr osobistych człowieka, a także wyjaśnia, że ochrona ta nie wyłącza ochrony przewidzianej w innych gałęziach prawa. Zawiera również przykładowe wyliczenie dóbr osobistych. Definicja dóbr osobistych nie została zawarta w Kodeksie cywilnym. Za zdecydowanie przeważającą w doktrynie i jednolicie przyjętą w orzecznictwie należy uznać koncepcję obiektywną, według której dobra osobiste są „wartościami o charakterze niemajątkowym, wiążącymi się z osobowością człowieka, uznanymi powszechnie w społeczeństwie” (tak m.in.

S. R., *Ochrona dóbr osobistych...*, s. 34). Dla istnienia dobra osobistego

i uznania, że doszło do jego naruszenia, znaczenie mają oceny społeczne, analiza z punktu widzenia rozsądnego człowieka; nie ma tu znaczenia subiektywne przekonanie zainteresowanego (Ciszewski Jerzy (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, LexisNexis, 2014). Nie ulega wątpliwości, iż dobra związane z życiem rodzinnym, w tym prawo do kontaktów rodzica z dzieckiem należą do tego szerokiego katalogu.

W przedmiotowej sprawie pozwaną jest E. Ż., była dyrektorka placówki, do której uczęszczała małoletnia córka powoda. Powód podniósł, że w dniu 11 grudnia 2017 r. pozwana uniemożliwiła mu spotkanie z małoletnią córką na terenie szkoły, w trakcie którego chciał przekazać córce prezent, a działanie pozwanej przyczyniło się do radykalnego osłabienia więzi rodzinnych między nim a córką, a w konsekwencji do ich cierpień fizyczno-psychicznych. Należy jednak stwierdzić, że pozwana w żaden sposób nie dopuściła się naruszenia dóbr osobistych powoda. W okolicznościach niniejszej sprawy zachowanie pozwanej nie nosiło bowiem znamion bezprawności. Podkreślić należy, że pozwana nie wyraziła zgody na kontakt z dzieckiem na terenie szkoły, bowiem wiedziała o postanowieniu sądu w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z córką.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych w dniu 11 grudnia 2017 r. obowiązywało postanowienie sądu rodzinnego w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z córką. Miały one być realizowane co tydzień, w każdą środę od godz. 16.00 do 18.00 w Stowarzyszeniu (...) w B. oraz w co drugą sobotę od godz. 10.00 do 14.00 również w Stowarzyszeniu (...) w B.. Z powyższego nie wynika zatem, by powód był uprawniony do odbywania spotkań z córką na terenie szkoły. Dowolna interpretacja powoda w zakresie treści postanowień sądu rodzinnego, zgodnie z którą orzeczenie o kontaktach rodziców z dzieckiem stanowi minimum gwarancji ich realizowania, co nie stoi na przeszkodzie szerszym kontaktom w odniesieniu do miejsca, czasu i częstotliwości, nie może generować roszczeń z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych. Podkreślić bowiem należy, że pozwana miała prawo odmówić odbywania przez powoda kontaktów z córką na terenie szkoły. Realizowanie kontaktów w odmienny sposób niż uregulowany w orzeczeniu sądowym wymaga zgody drugiego rodzica, a teren szkoły nie jest miejscem, w którym owe dodatkowe spotkania mogą się odbywać. Pozwana miała przy tym świadomość istnienia między rodzicami małoletniej konfliktu na tle realizacji kontaktów powoda z córką, stąd słusznie powołała się na treść postanowienia sądu rodzinnego, które nie przewidywało uprawnienia do realizowania kontaktów powoda z córką w budynku szkoły. Tym samym prośby pozwanej o opuszczenie przez powoda budynku szkoły w dniu 11 grudnia 2017 r. nie były bezprawne, bowiem były zgodne z treścią postanowienia sądu rodzinnego w przedmiocie uregulowania kontaktów powoda z córką, jak również usprawiedliwione zachowaniem powoda, które zakłócało spokój i porządek w szkole.

Pozwana słusznie wskazała, że szkoła publiczna jest instytucją, której zadaniem jest przede wszystkim zapewnienie realizacji prawa każdego obywatela do kształcenia się, natomiast przepisy nie przewidują, aby wśród zadań statutowych placówek oświatowych mieściło się organizowanie kontaktów między rodzicem a dzieckiem, w sytuacji gdy rozstrzyga o tym sąd rodzinny wobec braku porozumienia między rodzicami. Odnosząc się natomiast do zarzutu

powoda odnośnie uniemożliwienia mu przez pozwaną alimentacji dziecka w postaci materialnej wskazać należy, że nie istniały obiektywne przeszkody, aby powód wręczył prezent swojej córce na jednym ze spotkań wyznaczonych przez sąd rodzinny. Gołosłowne pozostawały natomiast twierdzenia powoda co do tego, że w dniu 11 grudnia 2017 r. udał się do szkoły, do której uczęszczała jego córka, celem kontroli rodzicielskiej nad przebiegiem procesu jej edukacji, a pozwana odmówiła mu udzielenia informacji na ten temat. Pozwana zaprzeczyła bowiem, by podczas wizyty w szkole powód domagał się udzielenia mu informacji na temat dziecka.

Należy wskazać, że aby przypisać odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych należy w pierwszym rzędzie stwierdzić, iż strona pozwana dopuściła się swoim zachowaniem bezprawności. Do powstania bowiem samego roszczenia uprawnionego konieczne jest wskazanie bezprawności działania. Przesłanka ta jest przesłanką konieczną do udzielenia ochrony o charakterze niemajątkowym, przewidzianej w przepisie art. 24 k.c. (Ciszewski Jerzy (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, LexisNexis, 2014). Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż działanie pozwanej nie stanowiło w tym wypadku bezprawnego działania, nadto nie naruszało ono w żaden sposób dóbr osobistych powoda. Twierdzenia powoda, jakoby naruszone zostały jego dobra osobiste w postaci przyczyniania się do rozluźnienia więzi rodzinnych, demoralizacji małoletniej, czy też przemoc psychiczna i emocjonalna są dyktowane subiektywnymi odczuciami powoda, nie zaś racjonalnym podejściem do wskazanych okoliczności. O tym zaś czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego decydować powinna obiektywna ocena konkretnych okoliczności faktycznych, nie zaś subiektywne odczucie osoby zainteresowanej (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 31 sierpnia 2016 r., I ACa 271/16, LEX nr 2115457). Sąd nie znalazł w niniejszej sprawie jakiegokolwiek bezprawnego działania ze strony pozwanej. Fakt, że powód ma subiektywne poczucie krzywdy (do czego ma oczywiście prawo) nie przesądza jeszcze o tym, że naruszono jakiegokolwiek z jego dóbr osobistych.

Powód, uważając, że pozwana przekroczyła granice działania w ramach przepisów prawa, winien wskazać dowody, na uzasadnienie przytaczanych okoliczności. (...) dowodowa strona powodowej nie pozwoliła natomiast na ustalenie, by pozwana dopuściła się rażącego nadużycia swojej funkcji, naruszyła obowiązujące normy prawne, w tym dokonała jakichkolwiek przestępstw, czy też by

dopuściła się dyskryminacji powoda jako rodzica. Sąd nie mógł się oprzeć w tym zakresie jedynie na twierdzeniach powoda, niemających oparcia w materiale dowodowym. Ponadto Sąd uznał takie twierdzenia za czysto subiektywne. W przedmiotowej sprawie Sąd nie dopatrył się naruszenia jakiegokolwiek dobra osobistego powoda. Na podstawie powyższych rozważań, Sąd nie dopatrył się u pozwanej również bezprawności działania, które skutkować winno odpowiedzialnością za naruszenie dóbr osobistych powoda. Wobec braku stosownych przesłanek odpowiedzialności Sąd, na podstawie art. 24 § 1 k.c. w związku z art. 448 k.c. a contrario, oddalił powództwo o zapłatę i żądanie usunięcia skutków naruszeń dóbr osobistych powoda poprzez opublikowanie przeprosin (punkt I sentencji wyroku).

W związku z częściowym cofnięciem pozwu przez powoda tj. w zakresie nakazania zaniechania uniemożliwiania kontaktów z jego córką, żądania umożliwienia wręczenia prezentu i żądania umożliwienia aktywnego uczestnictwa powoda w procesie edukacji córki, Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie w tym zakresie (punkt II sentencji wyroku).

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca proces zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Sąd obciążył kosztami powoda, albowiem nie znalazł podstaw do tego, aby to pozwana, która wygrała niniejszą sprawę ponosiła koszty zastępstwa procesowego. Wskazać należy, że powód nie tylko domagał się satysfakcji moralnej, ale i konkretnej kwoty pieniężnej znajdującej swoje odbicie przy ustalaniu kosztów procesu. Stąd, mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 620 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, mając również na względzie treść § 2 pkt 3 (900 zł) oraz § 8 ust. 1 pkt 2 (720 zł) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (punkt III sentencji wyroku).

Kosztami sądowymi w sprawie, Sąd na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążył Skarb Państwa (punkt IV sentencji wyroku).

Brak było podstaw do zasądzenia jakichkolwiek kosztów na rzecz pełnomocnika powoda z urzędu, gdyż nie złożył on stosownego wniosku w tym przedmiocie (art. 109 § 1 kpc a contrario).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

SSO Agnieszka Dutkiewicz

Z:

1. O..
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem dor. pełn. powoda;
3. K.. 14 dni

4 listopada 2021